

II. 1938

*Ba ani vítězství už
tu hrůznou ztrátu krve nenahradí...*

– PABLO NERUDA

Potupená země, Španělsko v srdci

V domě, kde ji profesor Dalmau nechal bydlet pod zámkou, že ji tím podpoří při studiu, ale oba věděli, že spíše než z pedagogických pohnutek to udělal proto, že měl dobré srdce, prožila Roser Bruguerová svoji první lásku. Profesor nabyl podezření, že jeho oblíbená studentka trpí podvýživou a potřebuje rodinu, především někoho, jako byla Carme, jejíž mateřské úsilí se setkávalo u Víctora jen s malou odezvou a u Guillemu s vůbec žádnou. Stalo se to toho roku, kdy už měla Roser plné zuby internátního života v domově úctyhodných slečen a odešla bydlet do čtvrti Barceloneta, kde se o jediný pokoj za rozumnou cenu dělila se třemi dívkami

z milicí. Bylo jí devatenáct a ty další tři dívky byly sice starší jen o čtyři pět let, ale zkušenostmi a mentalitou ji převyšovali o let dvacet. Milicionářky, které žily v úplně jiném světě než Roser, jí daly přezdívku *Novicka* a většinu času ji úplně ignorovaly. Bydlely společně v pokoji se dvěma palandami – Roser spala nahoře na jedné z nich –, několika židlemi, umývadlem, džberem, nočníkem, hořákem na petrolej, oblečení si věšely na hřebíky ve zdi a záchod sdílely s třicítkou dalších nájemníků. Byly to veselé a odvážné ženy, které si v těch bouřlivých dobách užívaly svobody plnými doušky; oblékaly se do uniforem, nosily vojenské boty a barety, malovaly si rty a natáčely si vlasy kusem železa nahříváním nad mísou s řeřavým uhlím. Absolvovaly výcvik s dřevěnými tyčemi a s vypůjčenými puškami a chtěly odejít na frontu, podívat se nepříteli do tváře, místo toho ale zajišťovaly dopravu, zásobování, obsluhovaly vojenské kuchyně a pracovaly jako ošetřovatelky, protože sovětských a mexických zbraní se jen tak tak dostávalo pro muže a v ženských rukou by byly považovány za špatně využitě. O několik měsíců později, kdy nacionalistické jednotky již okupovaly dvě třetiny španělského území a stále zabíraly další, se dívkám splnil sen a šly na frontu. Dvě z nich znásilnili a podřezali vojáci útočících marockých jednotek. Ta třetí přežila tři roky občanské války, dalších šest let druhé světové války se pak schovala po různých koutech Evropy, až se jí v roce 1950 podařilo emigrovat do USA. V New Yorku si vzala židovského intelektuála, který bojoval ve Španělsku v Lincolnově brigádě, ale to je už jiná historie.